

Ф-М-8.3. 01-1

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

27.03.2023

протокол № 3, п. 5

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 27.03.2023 № 39

МІЖНАРОДНЕ ТОРГОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО /

INTERNATIONAL TRADE AND ECONOMIC LAW

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» / bachelor
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини» / International relations
Спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини» / International Economic Relations
Освітня програма	«Міжнародний бізнес» / International business

Вінниця 2023

Розробник: Пипяк Микола, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Міжнародний бізнес» - Мельничук Оксана, кандидат економічних наук, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри права 15.03.2023 р. пр. №04; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту і права 16.03.23 р. пр. № 03.

Рецензенти:

Хом'яченко Світлана, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права

Білоус Ірина, кандидат юридичних наук, адвокат

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 07.04.2023. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,16.
Обл.-вид. арк. 1,02. Тираж 2. Зам. № 86.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою вивчення дисципліни «Міжнародне торгово-економічне право» є формування у студентів знань про норми та принципи регулювання міжнародних торгово-економічних відносин, основних засад функціонування інститутів цієї галузі міжнародного права та встановлення їхнього місця в системі світової економіки.

Завданням навчальної дисципліни є набуття здобувачами теоретичних знань про міжнародне торгово-економічне право, а також формування практичних умінь та навичок застосування міжнародного торгово-економічного законодавства.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне торгово-економічне право» є формування комплексу компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Програмні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Міжнародне торгово-економічне право» полягають:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

PH 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

PH 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

PH 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

PH 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

PH 17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

PH 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

PH 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

PH 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

PH 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

PH 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Історія міжнародної торгівлі та торговельної діяльності», «Філософія», «Дипломатична та консульська служба», «Міжнародне публічне і приватне право».

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	100-90	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали додатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022)

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
III семестр					
Тема 1. Поняття, предмет, методи та система міжнародного торгово-економічного права	16	4	4	8	УО, ОРСЗ, ПО, СУН
Тема 2. Джерела та суб'єкти міжнародного торгово-економічного права	16	4	4	8	УО, ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 3. Принципи міжнародно-правового регулювання міжнародних торгово-економічних відносин	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 5. Міжнародні організації	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 6. Міжнародні договори, їх значення. Відповідність договорів праву Європейського Союзу	16	4	4	8	УО, ОРСЗ, ПО, СУН
Тема 7. Міжнародне торговельне право та міжнародне митне право.	16	4	4	8	УО, ОРСЗ, ПО, СУН
Тема 8. Інтелектуальна власність у міжнародних торговельно-економічних правових відносинах	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 9. Правове регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності.	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 10. Міжнародне валютне право	16	4	4	8	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Тема 11. Міжнародне інвестиційне право	20	2	2	16	ОРСЗ, ПО, СУН, ІЗ
Всього	180 / 6	42	42	96	екзамен

Умовні позначення: УО – усне опитування; ПО – письмове опитування; Т – тестування; ППЗ – перевірка практичного завдання; ІЗ – індивідуальні завдання; ОРСЗ – оцінка розв'язання ситуаційної задачі; СУН – система управління навчанням в системі MOODLE.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни (теми програми)

Тема 1. Поняття, предмет, методи та система міжнародного торгово-економічного права.

Поняття, предмет та система міжнародного торговельно-економічного права. Норми міжнародного права, їх класифікація, процес створення. Універсальні і локальні норми, імперативні і диспозитивні норми. Джерела міжнародного права: міжнародний договір, міжнародний звичай. Роль Міжнародного Суду ООН, резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, актів міжнародних конференцій у творенні норм міжнародного права. Проблеми їх кодифікації. Поняття і види суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності, її особливості. Держава-основний суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права. Поняття суверенітету. Нації і народи, які борються за свою незалежність, особливість їх міжнародної правосуб'єктності. Правосуб'єктність сучасних міжнародних міждержавних організацій, її похідний характер. Державоподібні утворення, об'єм і межі їх правосуб'єктності. Питання суб'єктності юридичних і фізичних осіб.

Тема 2. Джерела та суб'єкти міжнародного торгово-економічного права.

Поняття і види джерел міжнародного торговельно-економічного права. Загальні джерела міжнародного торговельно-економічного права. Загальні принципи: незастосування сили або погрози силою, суверенна рівність держав, мирне вирішення міжнародних спорів, непорушність кордонів тощо. Поняття і значення міжнародного торговельно-економічного договору. Його функції. Види міжнародних торговельно-економічних договорів. Міжнародний звичай як джерело міжнародного торговельно-економічного права. Поняття і види актів міжнародних організацій. Юридична сила актів міжнародних організацій. Спеціальні джерела міжнародного торговельно-економічного права. Спеціальні (галузеві) принципи МТЕП, що забезпечують: недискримінацію, взаємну вигоду, режим найбільшого сприяння, національний режим та надання преференцій. Односторонні акти держав. Неформальні домовленості – акти, які з матеріальної точки зору відтворюють узгоджену волю держав, проте формально не є міжнародними договорами. Типові договори. Специфіка кодифікації у МТЕП.

Тема 3. Принципи міжнародно-правового регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.

У міжнародному економічному праві діють два принципи: колізійний принцип, матеріально-правовий принцип.

Колізійний принцип – не врегульовує правові відносини суб'єктів по суті, а лише вказує норми якої правової системи підлягають застосуванню. Колізійний принцип передбачає застосування права однієї з договірних держав, чи відсилає до законодавства третьої держави.

Матеріально-правовий принцип – є сукупністю способів та засобів регулювання міжнародних відносин за допомогою принципів міжнародного права, норм міжнародних договорів, торговельних звичаїв, судової та арбітражної практики.

Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права.

Міжнародна правоздатність держави – це здатність держави мати права й обов'язки з міжнародного права, тобто здатність бути суб'єктом міжнародних правовідносин.

Практика міжнародного співробітництва за участі держав виробила ряд організаційних форм, а саме: міжнародне економічне співробітництво держави з державою; співробітництво держави з міжнародними організаціями, зокрема економічними, на правах повноправного членства; співробітництво держави з міжнародними економічними організаціями на правах асоційованого членства; співробітництво держави з відповідною групою держав; співробітництво держави в рамках міжнародної організації з іншими державами, які є її членами; співробітництво держави через певну міжнародну організацію з іншими державами, які не є її членами.

Тема 5. Міжнародні організації.

Міжнародні економічні організації є різновидом міжнародних організацій і інституційними механізмами координації та регулювання співробітництва практично в усіх галузях міжнародних економічних відносин.

Нині у світі нараховується понад 4 тис. міжнародних організацій, з яких понад 300 – міждержавні.

Перші міжнародні економічні організації (комісії, спілки, комітети, асоціації) виникли ще у ХІХ ст. Так, були створені комісії з питань експлуатації міжнародних річок, таких як Рейн (1814 р.) і Дунай (1856 р.), Всесвітня поштова спілка (1874 р.), Міжнародний комітет мір та ваг (1875 р.), Міжнародна асоціація залізничних конгресів (1885 р.) та ін.

Тема 6. Міжнародні договори, їх значення. Відповідність договорів праву Європейського Союзу.

Поняття та значення міжнародних договорів. Правоздатність суб'єктів міжнародного права заключати міжнародні договори. Правове регулювання відносин у межах міжнародних договорів. Порядок укладення міжнародних договорів. Правові засади забезпечення виконання зобов'язань, що випливають з міжнародних договорів. Засоби забезпечення вирішення спорів, що виникають у межах міжнародних договорів. Міжнародний арбітраж – один із засобів розв'язання міжнародних спорів.

Тема 7. Міжнародне торговельне право та міжнародне митне право.

Поняття міжнародного торговельного права. Загальна характеристика джерел міжнародного торговельного права. Поняття та класифікація міжнародних торговельних договорів. Багатостороннє регулювання міжнародної торгівлі. Принципи міжнародного торговельного права. Принцип найбільшого сприяння в міжнародній торговельній системі. Загальна система преференцій для країн, що розвиваються. Лібералізація та протекціонізм у міжнародній торгівлі. Поняття тарифних і нетарифних заходів регулювання міжнародної торгівлі та їх завдання. Тарифні заходи, які застосовуються країнами для врегулювання доступу іноземних товарів на національні ринки. Кодекс з митної оцінки товарів. Стратегія у сфері митного регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження. Ліцензування та контингування. Технічні бар'єри. Митні формальності. Захисні заходи. Регулювання експорту та імпорту в Україні. Загальна характеристика міжнародних (міждержавних) торговельних організацій (ЮНКТАД, ЮНІСТРАЛ). Уніфікація норм, що регулюють міжнародну торгівлю.

Тема 8. Інтелектуальна власність у міжнародних торговельно-економічних правових відносинах.

Поняття авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові та майнові права автора, строки їх чинності та наслідки припинення. Поняття і види суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Порушення авторських і суміжних прав, порядок і способи їх захисту. Патентне право. Торгова марка.

Тема 9. Правове регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності.

Значення правового регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності. Характеристика основних нормативних актів України, що стосуються регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності. Встановлення національного режиму та режиму найбільшого сприяння на території України. Загальна характеристика міжнародних договорів України у сфері міжнародних торговельно-економічних відносин. Органи

державного регулювання торговельно-економічної діяльності. Участь України в міжнародних організаціях універсального і регіонального характеру та економічних інтеграційних об'єднаннях.

Тема 10. Міжнародне валютне право.

Розвинуті країни світу створили свій організаційно-правовий механізм валютних відносин. Його структурними ланками є держави або уповноважені ними відповідні державні органи.

Сьогодні спостерігається тенденція посилення впливу окремих держав на міжнародні валютні відносини. Держави з метою уникнення кризових явищ намагаються поєднувати стихійний розвиток валютних відносин з їх державним регулюванням. Уряд цих країн відіграє значну роль у визначенні державної валютної політики і проведенні її через свої державні банки.

Тема 11. Міжнародне інвестиційне право

У системі міжнародних економічних відносин слід виділити особливу групу відносин, пов'язаних з наданням та використанням інвестицій.

Інвестиційне право є новою підгалуззю міжнародного економічного права, що вивчає специфіку правового регулювання міжнародної інвестиційної діяльності як різновиду господарської діяльності.

Інвестиції – це будь-який вид майна, яке можуть передавати юридичні та фізичні особи для відповідного його вкладення (інвестування) однією державою в економіку іншої.

Міжнародна інвестиційна діяльність дає змогу інвестору мати прибутки не лише тоді, коли він передав свої інвестиції суб'єкту іншої держави, а й тоді, коли зазначений суб'єкт здійснює фінансово-господарську діяльність на місцевому ринку і теж отримує певний прибуток, частина якого знову надходить інвестору.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
1	2	3
<p>Знати: поняття і предмет міжнародного торговельно-економічного права, метод правового регулювання, принципи міжнародного торговельно-економічного права, правовідносини міжнародного торговельно-економічного права та їхній склад.</p> <p>Вміти: застосовувати норми міжнародного торговельно-економічного права на практиці.</p>	<p>Тема 1. Поняття, предмет, методи та система міжнародного торгово-економічного права. Лекція №1 План лекції 1.Поняття, предмет та система міжнародного торговельно-економічного права. 2.Норми міжнародного торговельно-економічного права, їх класифікація, процес створення. 3.Універсальні і локальні норми, імперативні і диспозитивні норми. Рекомендовані джерела: Основні: 1-24; Додаткові: 2, 9; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Лекція №2 План лекції 1.Джерела міжнародного торговельно-економічного права: міжнародний договір, міжнародний звичай. 2.Державоподібні утворення, об'єм і межі їх правосуб'єктності. 3.Предмет міжнародного торговельно-економічного права. Рекомендовані джерела: Основні: 5-18; Додаткові: 2, 3, 7; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1.Роль Міжнародного Суду ООН, резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, актів міжнародних конференцій у творенні норм міжнародного права. 2.Суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права, їх загальна характеристика. 3.Система міжнародного торговельно-економічного права.</p>	8
	<p>Практичне заняття №1 1.Поняття і класифікація принципів міжнародного торговельно-економічного права. 2.Характеристика основних (загальних) принципів міжнародного торговельно-економічного права. 3.Структура міжнародного торговельно-економічного права.</p>	2
	<p>Практичне заняття №2 1.Спеціальні принципи міжнародного торговельно-економічного права. 2.Суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права, їх загальна характеристика. 3.Кодифікація джерел міжнародного торговельно-економічного права.</p>	2

<p>Знати: джерела суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права.</p> <p>Вміти: розкрити структуру міжнародно-економічних норми; співвідношення міжнародно-економічних норми та статті нормативно-правового акта, що регулює міжнародно-економічні відносини; вирішувати практичні ситуації із запропонованої теми.</p>	та	<p>Тема 2. Джерела та суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права.</p> <p>Лекція №3 План лекції 1.Поняття джерел міжнародного торговельно-економічного права. 2.Загальні джерела міжнародного торговельно-економічного права. 3.Класифікація джерел міжнародного торговельно-економічного права Рекомендовані джерела: Основні: 7-19; Додаткові: 5, 7; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
		<p>Лекція №4 План лекції 1.Спеціальні джерела міжнародного торговельно-економічного права. 2.Специфіка кодифікації міжнародного торговельно-економічного права. 3.Класифікація суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права. Рекомендовані джерела: Основні: 4-21; Додаткові: 2, 3, 8; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
		<p>Самостійна робота студентів. 1.Поняття та види суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності. 2.Держава, як основний суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права. Україна, як суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права. 3.Міжнародна організація як суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права.</p>	8
		<p>Практичне заняття №3 1.Правосуб'єктність суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права: а)міжнародних економічних організацій; б) транснаціональних компаній; 2.Правосуб'єктність суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права: а) націй і народів, що борються за свою незалежність; б) державоподібних утворень. 3.Судова доктрина як джерело міжнародного торговельно-економічного права.</p>	2
		<p>Практичне заняття №4 1.Поняття та види суб'єктів міжнародного торговельно-економічного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності. 2.Держава, як основний суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права. Україна, як суб'єкт міжнародного торговельно-економічного права. 3.Вплив міжнародних організацій на формування міжнародного торговельно-економічного права.</p>	2

<p>Знати: принципи міжнародно-правового регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.</p> <p>Вміти: застосовувати принципи міжнародно-правового регулювання міжнародних торгово-економічних відносин на практиці.</p>	<p>Тема 3. Принципи міжнародно-правового регулювання міжнародних торгово-економічних відносин Лекція №5 План лекції 1. Поняття принципів міжнародного торговельно-економічного права. 2. Система принципів міжнародного торговельно-економічного права. 3. Джерела принципів міжнародних торгово-економічних відносин. Рекомендовані джерела: Основні: 6-18; Додаткові: 2, 8; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Лекція №6 План лекції 1. Місце загальних міжнародно-правових принципів в нормативній системі міжнародно-правового регулювання міжнародних економічних відносин. 2. Юридичний зміст спеціальних принципів міжнародно-правового регулювання міжнародних економічних відносин. 3. Принцип суверенної рівності держав. Рекомендовані джерела: Основні: 3-15; Додаткові: 1, 10, 12; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Принцип рівноправ'я і самовизначення народу. 2. Принцип співробітництва держав є основою побудови і розвитку міжнародних відносин у різних сферах і галузях. 3. Принцип мирного співіснування.</p>	8
	<p>Практичне заняття №5 1. Принцип мирного співіснування. 2. Принцип суверенної рівності держав. 3. Принцип утримання у своїх міжнародних відносинах.</p>	2
	<p>Практичне заняття №6 1. Принцип рівноправ'я і самовизначення народу 2. Принцип співробітництва держав є основою побудови і розвитку міжнародних відносин у різних сферах і галузях. 3. Принцип утримання у своїх міжнародних відносинах.</p>	2
<p>Знати: правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права.</p>	<p>Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного торговельно-економічного права Лекція №7 План лекції 1. Правовий статус держави як суб'єкта міжнародного торгово-економічного права. 2. Імунітет держави. 3. Роль держави у міжнародному торгово-економічному праві.</p>	2

<p>Вміти: визначати правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права.</p>	<p>Рекомендовані джерела: Основні: 5-12; Додаткові: 2,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	
	<p>Лекція №8 План лекції 1.Види імунітетів держави. 2.Основні доктрини імунітету держави. 3.Структура держави. Рекомендовані джерела: Основні: 1-14; Додаткові: 2, 9, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1.Види імунітетів держави. 2.Основні доктрини імунітету держави. 3.Міжнародно-правове регулювання імунітету держави.</p>	8
	<p>Практичне заняття №7 1.Міжнародно-правове регулювання імунітету держави. 2.Судовий імунітет. 3.Вплив держави на</p>	2
	<p>Практичне заняття №8 1.Майновий імунітет. 2.Доктрина «акт держави». 3.Судовий імунітет.</p>	2
<p>Знати: правовий статус міжнародних організацій та транснаціональних корпорацій.</p> <p>Вміти: визначати правовий статус міжнародних організацій та транснаціональних корпорацій.</p>	<p>Тема 5. Міжнародні організації та транснаціональні корпорації. Лекція №9 План лекції 1.Поняття міжнародної економічної організації та її правовий статус. 2.Міжнародні економічні організації в системі ООН. 3.Вплив транснаціональних корпорацій на міжнародне торгово-економічне право. Рекомендовані джерела: Основні: 1-19; Додаткові: 2,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Лекція №10 План лекції 1.Європейське економічне співтовариство та Європейський Союз у системі міжнародних економічних відносин. 2. Юридична природа міжнародних організацій, їх компетенція, функції, правосуб'єктність, договірна правоздатність. 3.Порядок створення транснаціональної корпорації. Рекомендовані джерела: Основні: 10-17; Додаткові: 2,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2

	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Світова організація торгівлі. 2. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК). 3. Світовий банк (СБ). 	8
	<p>Практичне заняття №9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна основа та суть транснаціональних корпорацій (ТНК). Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. 2. Види та особливості діяльності ТНК. 3. Міжнародний валютний фонд. 	2
	<p>Практичне заняття №10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль Транснаціональних корпорацій у світовому господарстві та форми їх проникнення на світовий ринок. 2. Міжнародний валютний фонд. 3. Структура транснаціональної корпорації. 	2
<p>Знати: поняття, особливості, порядок укладення міжнародних економічних договорів.</p> <p>Вміти: розробляти проекти міжнародних економічних договорів.</p>	<p>Тема 6. Міжнародні договори, їх значення. Відповідність договорів праву Європейського Союзу.</p> <p>Лекція №11 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення міжнародних економічних договорів. 2. Види міжнародних економічних договорів. 3. Угоди про міжнародні розрахунки. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 12-16; Додаткові: 2, 3, 9; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Лекція №12 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародно-правове регулювання порядку укладення міжнародних економічних договорів. 2. Правові основи забезпечення виконання зобов'язань, що випливають з міжнародних економічних договорів. 3. Кредитні угоди. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 15-21; Додаткові: 2, 10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізм урегулювання спорів у межах Світової організації торгівлі. 2. Міжнародні третейські суди (арбітражі). 3. Контингентні угоди. 	8
	<p>Практичне заняття №11</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контингентні угоди. 2. Кредитні угоди. 3. Угоди про міжнародні розрахунки. 	2
	<p>Практичне заняття №12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний фінансовий лізинг. 2. Міжнародні ліцензійні договори на об'єкти промислової власності. 3. Міжнародний договір франчизи. 	2

<p>Знати: поняття, особливості міжнародного торговельного права та міжнародного митного права.</p> <p>Вміти: застосовувати на практиці знання про поняття, особливості міжнародного торговельного права та міжнародного митного права.</p>	<p>Тема 7. Міжнародне торговельне право та міжнародне митне право. Лекція №13 План лекції 1. Співвідношення міжнародного торговельного права та міжнародного митного права. 2. Види міжнародних торгових угод. 3. Порядок укладання договорів міжнародної купівлі – продажу та його особливості. Рекомендовані джерела: Основні: 13-19; Додаткові: 2,7,8,10; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Лекція №14 План лекції 1. Поняття та джерела міжнародного митного права. 2. Організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва. 3. Державна політика України у сфері митної справи. Рекомендовані джерела: Основні: 14-20; Додаткові: 2,7,8,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Міжнародні морські перевезення. 2. Міжнародні річкові перевезення. 3. Міжнародні повітряні перевезення. 4. Міжнародні автомобільні перевезення.</p>	8
	<p>Практичне заняття № 13 1. Поняття і джерела міжнародного транспортного права. 2. Основи правового регулювання міжнародних перевезень. 3. Міжнародні залізничні перевезення.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 14 1. Міжнародні морські перевезення. 2. Міжнародні річкові перевезення. 3. Міжнародні повітряні перевезення. 4. Міжнародні автомобільні перевезення.</p>	2
<p>Знати: поняття, особливості інтелектуальної власності у міжнародних торговельно-економічних правових відносинах.</p>	<p>Тема 8. Інтелектуальна власність у міжнародних торговельно-економічних правових відносинах. Лекція №15 План лекції 1. Твори як об'єкти авторського права, їх різновиди. 2. Суб'єкти авторського права. Презумпція авторства. 3. Поняття співавторства та його різновиди. Рекомендовані джерела: Основні: 12-21; Додаткові: 2,7,8,10, 12; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2

<p>Вміти: застосовувати на практиці знання про поняття, особливості інтелектуальної власності у міжнародних торговельно-економічних правових відносинах.</p>	<p>Лекція №16 План лекції 1. Особисті немайнові права автора. 2. Майнові права автора, їх зміст та класифікація. 3. Виникнення авторських прав, строки їх чинності. Значення державної реєстрації авторських прав. Сповіднення про авторські права. Рекомендовані джерела: Основні: 11-16; Додаткові: 2,7,8,10; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Поняття суміжних прав, їх об'єкти та суб'єкти. 2. Суміжні права виконавців, виробників фонограм та відеограм, організацій мовлення. 3. Цивільно-правові способи захисту авторських та суміжних прав в судовому порядку.</p>	8
	<p>Практичне заняття №15 1. Загальна характеристика патентного права та його джерел. 2. Винаходи, корисні моделі та промислові зразки як об'єкти правової охорони. 3. Критерії патентоздатності об'єктів патентного права.</p>	2
	<p>Практичне заняття №16 1.Оформлення прав на об'єкти промислової власності. 2.Суб'єкти права на винаходи, промислові зразки та корисні моделі (винахідники, автори промислового зразка, роботодавці та їх правонаступники). 3.Особисті немайнові та майнові права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. 4.Обмеження прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. 5.Захист прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.</p>	2
<p>Знати: правове регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності.</p> <p>Вміти: застосовувати на практиці знання</p>	<p>Тема 9. Правове регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності. Лекція №17 План лекції 1. Поняття та правові засади зовнішньоекономічної діяльності. 2. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. 3. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 10-20; Додаткові: 2,7,8,10, 12; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2

про правове регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності.	<p>Лекція №18 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Договори (контракти) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 3. Вплив міжнародних організацій на формування правового регулювання зовнішньої торговельно-економічної діяльності. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 12-21; Додаткові: 2,7,8,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення та правові засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 3. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 	8
	<p>Практичне заняття №17</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення та правові засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 3. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 	2
	<p>Практичне заняття №18</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність". 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі в Україні. 3. Участь України в міжнародних економічних організаціях універсального і регіонального характеру та економічних інтеграційних об'єднаннях. 	2
	<p>Знати: поняття, особливості, джерела міжнародного валютного права.</p> <p>Вміти: застосовувати на практиці знання про поняття, особливості, джерела міжнародного валютного права.</p>	<p>Тема 10. Міжнародне валютне право Лекція №19 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та джерела міжнародного валютного права. 2. Організаційно-правовий механізм міжнародної валютної системи. 3. Суб'єкти міжнародного валютного права. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 5-9; Додаткові: 2,7,8,10, 12; Інтернет ресурси: 1-4.</p>
	<p>Лекція №20 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська валютна система. 2. Міжнародні валютно-кредитні відносини. 3. Структура міжнародного валютного права. 	2

	<p>Рекомендовані джерела: Основні: 10-14; Додаткові: 2,7,8,10,12; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Поняття та джерела міжнародного валютного права. 2. Організаційно-правовий механізм міжнародної валютної системи. 3. Європейська валютна система.</p>	8
	<p>Практичне заняття №19 1. Види валютно-кредитних відносин. 2. Форми міжнародного руху капіталу. 3. Об'єкти міжнародного валютного права.</p>	2
	<p>Практичне заняття №20 1. Експорт капіталу. 2. Форми міжнародного кредиту. 3. Міжнародні валютно-кредитні відносини.</p>	2
<p>Знати: поняття, особливості, джерела міжнародного інвестиційного права.</p> <p>Вміти: застосовувати на практиці знання про поняття, особливості, джерела міжнародного інвестиційного права.</p>	<p>Тема 11. Міжнародне інвестиційне право Лекція №21 План лекції 1. Поняття міжнародного інвестиційного права і його місце в системі міжнародного економічного права. 2. Джерела міжнародного інвестиційного права. 3. Суб'єкти міжнародного інвестиційного права. Рекомендовані джерела: Основні: 1-9; Додаткові: 2,5,6,7,8,10, 13; Інтернет ресурси: 1-4.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Особливості міжнародного інвестиційного права. 2. Поняття, види джерел міжнародного інвестиційного права. 3. Міжнародні договори у сфері інвестиційної діяльності.</p>	16
	<p>Практичне заняття №21 1. Міжнародні договори у сфері інвестиційної діяльності. 2. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій. 3. Об'єкт міжнародного інвестиційного права.</p>	2
Разом		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Антонович М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. Київ: Академія, 2018. 278 с.
2. Войціховський А.В. Міжнародне право: підруч. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
3. Дахно І. І. Міжнародне економічне право: Курс лекцій. Київ: МАУП, 2019. 160 с.
4. Декларація про державний суверенітет України. Відомості Верховної Ради України. 1990. № 31. Ст.429.
5. Жорнокуй Ю. М. Інвестиційне право : підручник / Ю.М. Жорнокуй, О.М. Шуміло, О.П. Суц та ін. ; ред. Ю.М. Жорнокуй. Харків : Право, 2018. 473 с.
6. Кодекс торгового мореплавства України. Відомості Верховної Ради України. 1995. №47-52. Ст.349.
7. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Короткий Т. Р., Хендель Н. В. Міжнародні стандарти у сфері боротьби з допінгом. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2020. № 23. С. 148-154.
9. Кримінальний кодекс України від 18 грудня 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 10. ст. 108.
10. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. Голос України від 21.04.2012. № 73-74.
11. Міжнародне економічне право: навч. посібник / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. Київ : Центр учб. л-ри, 2018. 173 с.
12. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2019. 179 с.
13. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
14. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. №22. Ст.105.
15. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.92 № 2673-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №50. Ст.676.
16. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. №40. Ст.183.
17. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Закон України від 28.11.2002 № 249-IV. Голос України. № 233 (від 10.12.2002).
18. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 травня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377.
19. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 року. Відомості Верховної Ради України. 2005. №32. Ст.422
20. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст.198.
21. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст.540.
22. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. №40. Ст.364.
23. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80.
24. Чепіга Д. О. Ефективність застосування кримінального законодавства України щодо застосування допінгу. Мистецтво наукової думки. 2019. № 3. С. 141-143

Додаткові:

1. Анцелевич Г.О. Перспективи розвитку міжнародного морського права. Зовнішня торгівля: право та економіка. 2018. № 4. С. 115-118.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. Харків: Одіссей, 2019. 704 с.
3. Богачова Л.Л. Нормативно-правовий акт як джерело національного та європейського права. Альманах міжнародного права 2018. № 14. С. 4-13.
4. Білоцький С. Д., Бубліченко В. В. Міжнародно-правове співробітництво в боротьбі з допінгом у спорті. Альманах міжнародного права. 2019. Вип. 7. С. 32-41.
5. Боротьба з допінгом, 2020. URL: <https://nadc.org.ua/pro-nas/borotba-z-dopingom/>.
6. Василенко М. Становлення спортивного права в Україні як галузі юридичної науки в контексті розвитку міжнародного спортивного права. Актуальні проблеми держави і права. 2017. Вип. 78. С. 34-40.
7. Гребенюк М. Система забезпечення продовольчої безпеки в законодавстві Європейського Союзу. Право України. 2018. № 9. С. 227-233.
8. Дмитрієв А. І., Муравйов В. І. Міжнародне публічне право. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 400 с.
9. Зоріна О. Фінансова система Європейського Союзу: історико-правові аспекти становлення і розвитку. Юридичний журнал. 2017. № 1. С. 48-52.
10. Кудлай О.П. Проблемні питання взаємодії національних правових систем як принципу міжнародного приватного права. Наше право. 2009. № 3. С. 103-106.
11. Кучерявенко М. П. Актуальні проблеми податкового права. Харків : «Право», 2019. 526 с.
12. Микитюк Н. С. Антидопінгова політика та її регулювання у спорті. Проблематика застосування. Молодий вчений. 2019. № 9. С. 422-426.
13. Фединяк Г.С. Визначення ознак і поняття транснаціональних корпорацій вченими у міжнародному праві та міжнародному приватному праві. Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. 2018. Вип. 39. С. 586-591.

Інтернет-ресурси:

1. Сайт системи «MOODLE» ВТЕІ ДТЕУ - www.sun.vtei.com.ua
2. Сайт Верховної Ради України - www.zakon.rada.gov.ua
3. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського - www.nbuv.gov.ua
4. Сайт Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені К. А. Тімірязєва - www.library.vn.ua